ปัญหาและอุปสรรคทางกฎหมายเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยส่งเสริมกีฬาอาชีพ

Legal problems and obstracles on enforcement of the law on professional sports promotion

ธนกร ธีรปภารักษ์
Tanakorn Teerapapharak
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุมวิทยาเขตชลบุรี
79 หมู่ 1 ตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี20000
Faculty of Law, Sripatum University, Chonburi Campus
79 Moo 1, Klong Tamru, Muang, Chonburi 20000, Thailand
E-Mail: familygangg1@gmail.com
อนันต์ เพียรวัฒนะกุลชัย
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุมวิทยาเขตชลบุรี
79 หมู่ 1 ตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี20000
Anant Pianwattanakulchai
Faculty of Law, SripatumUniversity, Chonburi Campus
79 Moo 1, Klong Tamru, Muang, Chonburi 20000, Thailand
E-Mail:41970490@chonburi.spu.ac.th
(Received: 29 July2025; Revised: 31 August 2525; Accepted: 3 September2525)

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยกีฬาอาชีพ โดยใช้หลักกฎหมายมหาชนที่เกี่ยวข้อง องค์กรสากลที่ควบคุมการใช้สารต้องห้ามในการแข่งขันกีฬา กฎหมายต่างประเทศและมาตรการบังคับใช้ วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ. 2556 โดยดำเนินการในรูปแบบการวิจัยเอกสาร ผลจากการศึกษาพบว่า คณะกรรมการกีฬาอาชีพเป็นคณะกรรมการที่มีบทบาทและความสำคัญ สามารถกำหนดทิศทางขององค์กรกีฬาอาชีพรวมไปถึงการกำหนดความเป็นนักกีฬาอาชีพได้ เมื่อกฎหมายเปิดช่องให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกีฬาอาชีพซึ่งเคยรับโทษตามกฎหมายกีฬาอื่น ๆ เข้ามาเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้นั้น จึงเป็นการสนับสนุนให้บุคคลที่เคยต้องโทษตามกฎหมายกีฬาให้มีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญกำหนดหรือตัดสินวงการกีฬาอาชีพได้อีก

ในขณะเดียวกันการลงโทษบุคคลที่กระทำความผิดหรือสนับสนุน จัดหาหรือส่งเสริมให้มีการทุจริตเกี่ยวกับการกีฬาทุกประเภท ปัจจุบันไม่มีกฎหมายที่ให้อำนาจกับคณะกรรมการใดในการเปรียบเทียบปรับในคดีทุจริตเกี่ยวกับการกีฬาที่มีโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ. 2556 การไม่มี

การจัดตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการกีฬา แม้จะได้กระทำความผิดที่ไม่ร้ายแรงหรือเล็กน้อยจึงไม่สมควรใช้ประมวลกฎหมายอาญามาลงโทษและการลงโทษจำคุกตามกระบวนการยุติธรรม ยกเว้นเป็นการกระทำความผิดที่ร้ายแรงจึงให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญามาบังคับใช้

ปัจจุบันมีแนวโน้มการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาของนักกีฬาหรือบุคลากรกีฬาอาชีพโดยเจตนาทุจริตสูงขึ้น นักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรกีฬาอาชีพไม่ได้ตระหนักและเกรงกลัวต่อผลที่ตนเองจะได้รับ ซึ่งนักกีฬาหรือบุคลากรกีฬาอาชีพอยู่ภายใต้การบังคับใช้กฎหมายทางปกครองด้วย หากการลงโทษทางปกครองไม่รุนแรงมากพอ นักกีฬาหรือบุคลากรกีฬาอาชีพจะมีการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาในตัวนักกีฬาเพิ่มขึ้นและส่งผลทำให้ร่างกายทรุดโทรม ลดทอนศักยภาพในการแข่งขัน จากบทลงโทษที่ไม่รุนแรงและความต้องการใช้ยาเพิ่มขึ้นทั้งสองประการนี้ล้วนเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการทุจริตใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาเพื่อเอาเปรียบคู่ต่อสู้และให้ได้รับชัยชนะจึงเป็นการแข่งขันที่ไม่บริสุทธิ์ยุติธรรม

จากการศึกษาได้ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญ ดังนี้ กำหนดให้มีคุณสมบัติเพิ่มเติมโดยกำหนดไม่ให้บุคคลที่เคยรับโทษตามกฎหมายกีฬาเข้ามาเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ.2556 ให้มีอำนาจจัดตั้งคณะกรรมการในการเปรียบเทียบปรับสำหรับความผิดเล็กน้อย และเพิ่มเติมบทบัญญัติกรณีบุคคลซึ่งเป็นนักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรกีฬาอาชีพฝ่าฝืนใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา

คำสำคัญ : กีฬาอาชีพ การเปรียบเทียบปรับ สารต้องห้ามทางการกีฬา

Abstract

This thesis aimed to investigate the legal concepts concerning the law on professional sports, utilizing relevant public law principles, international organizations that regulate prohibited substances in sports competitions, foreign laws, and enforcement measures. The study analyzed legal problems and obstacles in the enforcement of the Professional Sports Promotion Act B.E. 2556 (2013) through documentary research. The findings revealed that the Professional Sports Committee played a vital role in directing the operations of professional sports organizations, including defining the status of professional athletes. However, the current legal framework allowed individuals who had previously been penalized under sports law to serve as expert committee members, thereby granting significant power to those formerly convicted to influence decisions within the professional sports sector.

Meanwhile, regarding the punishment of individuals who committed, supported, procured, or promoted corruption in all types of sports, there was currently no law granting any committee the authority to impose administrative fines for sports-related corruption cases that carried criminal penalties under the Professional Sports Promotion Act B.E. 2556 (2013). The absence of a committee for imposing

administrative fines on offenders in sports-related matters, even for minor offenses that did not contradict the Criminal Code, suggested that the Criminal Code should not be used for punishment, nor should imprisonment through the justice process, unless the offense was severe enough to warrant the application of the Criminal Code.

Currently, there is a growing trend of professional athletes or sports personnel intentionally using prohibited substances in sports for fraudulent purposes. Professional athletes or sports personnel did not sufficiently realize or fear the consequences they might face. Such athletes or sports personnel were also subject to administrative law. If administrative penalties were not severe enough, the use of prohibited substances in athletes or sports personnel would increase, leading to physical deterioration and reduced competitive potential. Both the lenient penalties and the increasing demand for substance use were factors influencing the decision to engage in fraudulent use of prohibited substances in sports to gain an unfair advantage over competitors and achieve victory, thus leading to unfair competition.

Based on this study, significant recommendations for resolving these problems were proposed as follows: Additional qualifications should be stipulated to prohibit individuals who had previously been penalized under sports law from serving as qualified committee members. The Professional Sports Promotion Act B.E. 2556 (2013) should be amended to grant authority for establishing a committee to impose administrative fines for minor offenses. Furthermore, provisions should be added concerning cases where individuals, being professional athletes or sports personnel, violated regulations by using prohibited substances in sports.

Keywords : Professional sports, Administrative Settlement, Prohibited substances in sports

บทนำ

กีฬานั้นช่วยส่งเสริมสุขภาพกายและจิตใจ ทำให้ร่างกายแข็งแรง ลดความเครียด สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม อีกทั้งเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะด้านวินัย ความอดทน และความสามัคคีการเล่นกีฬามีหลายระดับ เริ่มตั้งแต่การเล่นกีฬาเพื่อการออกกำลังกายไปจนถึงการแข่งขันในระดับอาชีพ ความหลากหลายและความก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้งในวงการกีฬา การเล่นกีฬาจึงสามารถกลายเป็นอาชีพได้ในปัจจุบัน โดยส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายเพื่อชัยชนะในการแข่งขัน ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันในระดับใดก็ตาม แต่สำหรับบุคคลซึ่งเล่นกีฬาเป็นอาชีพกลับไม่ได้รับการคุ้มครองและกำหนดกรอบของกฎหมายที่รอบด้าน กล่าวคือ ปัจจุบันเมื่อมีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับตัวนักกีฬาอาชีพเข้าไปพิจารณาในคณะกรรมการกีฬาอาชีพการพิจารณาข้อร้องเรียนนั้นอาจไม่ได้รับความเป็นธรรมเท่าที่ควรและอาจเป็นเหตุในการเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้กระทำความผิดได้เมื่อการสรรหาคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 6 (4) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬา

อาชีพ พ.ศ. 2556 นั้นเปิดช่องให้บุคคลที่เคยได้รับโทษตามกฎหมายกีฬาสามารถเข้ารับตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและพิจารณาข้อร้องเรียนได้ซึ่งหมายความรวมไปถึงการพิจารณาเกี่ยวกับการอนุญาตหรือการถอดถอนใบอนุญาตให้ประกอบอาชีพนักกีฬาได้ด้วย ซึ่งการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวถือเป็นเรื่องที่สำคัญต่อชีวิต ครอบครัว การทำมาหาได้ของนักกีฬา จึงมีความสำคัญที่ควรกำหนดให้ชัดเจน และในอีกด้านหนึ่งนั้น ในปัจจุบันสถิติการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาของนักกีฬานั้นมีแนวโน้มที่จะสูงมากขึ้นเมื่อกฎหมายมีเพียงโทษทางปกครองซึ่งไม่ได้รุนแรงและไม่ได้มีการกำหนดโทษทางอาญาไว้ซึ่งการมีโทษทางอาญาเป็นโทษที่มีผลต่อการตัดสินใจที่จะยับยั้งการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาได้เหตุเพราะการละเลยการฝึกฝนกีฬาของนักกีฬา โดยการหันเหเข้าสู่การใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาแทนการมุ่งมั่นฝึกซ้อม ถือว่าเป็นการโกงเพื่อทำให้ได้เปรียบในการแข่งขันกีฬา อีกทั้งการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาอย่างไม่ถูกต้องเหมาะสมหรือใช้ในทางการแพทย์โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจของนักกีฬาได้ ดังนั้น จึงไม่ควรปล่อยให้ระบบและกฎหมายที่ควรเป็นเกราะป้องกัน กลับกลายเป็นกำแพงที่สร้างปัญหาสำหรับการกีฬาอาชีพ

ดังนั้น จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ.2556 ในเรื่องต่อไปนี้

1. ปัญหาการกำหนดคุณสมบัติผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการกีฬาอาชีพ ในการศึกษาประเด็นนี้จะทำการศึกษาโครงสร้างคณะกรรมการกีฬาอาชีพ บทบาทและหน้าที่ตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ.2556 นอกจากนั้นยังศึกษาระเบียบกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาว่าด้วยคุณสมบัติลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกีฬาอาชีพ พ.ศ.2558 เพื่อทำให้เห็นถึงโครงสร้างและการกำหนดคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกีฬาอาชีพในปัจจุบัน เพื่อที่จะนำไปสู่การวิเคราะห์และเสนอแนะแนวทางการกำหนดคุณสมบัติกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกีฬาอาชีพ

2. ปัญหาการไม่มีคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับในพระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ. 2556 ความผิดบางประเภทที่เกิดขึ้นในวงการกีฬาอาชีพ การฝ่าฝืนข้อบังคับหรือระเบียบปฏิบัติที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรง หรือการกระทำผิดที่ไม่มีเจตนาทุจริต มักเป็นความผิดเล็กน้อยหรือเป็นความผิดสถานเบา ซึ่งตรงกันข้ามกับโทษที่มากเกินสัดส่วนกับการกระทำ การไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับผู้กระทำผิด ในกรณีแม้จะได้กระทำความผิดที่ไม่ร้ายแรง แต่ถูกดำเนินคดีอาญาและอาจถูกลงโทษจำคุกตามกระบวนการยุติธรรม มีประวัติอาชญากรรมติดตัวเป็นโทษที่รุนแรง ซึ่งผลที่ตามมาจะทำให้มีนักกีฬาที่มีคุณภาพ และความสามารถต้องถูกจำคุกในความผิดเล็กน้อยหรือความผิดสถานเบาส่งผลให้ขาดแคลนนักกีฬาที่มีคุณภาพและความสามารถในตลาดนักกีฬา อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันราชอาณาจักรไทยได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. 2565 ซึ่งเปิดช่องทางให้ใช้การปรับแทนการลงโทษจำคุกในความผิดอาญาที่มีลักษณะไม่ร้ายแรง โดยไม่ก่อให้เกิดประวัติอาชญากรรมแก่ผู้กระทำผิด เป็นการ

บรรเทาโทษและลดภาระของระบบยุติธรรมด้วย ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการเพิ่มเติมบทบัญญัติให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับสำหรับความรับผิดในทางอาญาที่เป็นความผิดเล็กน้อยหรือเป็นความผิดสถานเบา

3. ปัญหาการกำหนดบทลงโทษของนักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรทางการกีฬาที่ได้ใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาโดยเจตนาทุจริต การที่ไม่มีบทกำหนดโทษในทางอาญากรณีดังกล่าว ส่งผลให้นักกีฬาอาชีพมีการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาเป็นจำนวนมาก ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของนักกีฬา บุคลากรทางการกีฬา สโมสร หรือในระดับประเทศ ซึ่งหากมีการใช้สารต้องห้ามแล้ว นักกีฬาหรือบุคลากรทางการกีฬาดังกล่าวต้องโทษอย่างสูงเพียงปลดใบอนุญาตประกอบวิชาชีพต้องห้ามใช้ใบประกอบวิชาชีพ พักใบประกอบวิชาชีพ หรือระงับสิทธิ์ในการเข้าร่วมการแข่งขันในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งตามลำดับลงมา ซึ่งโทษเหล่านี้ล้วนเป็นโทษในทางปกครองทั้งสิ้นไม่สามารถสร้างความหวาดกลัวหรือป้องปรามพฤติกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพเทียบเท่ากับการมีบทลงโทษทางอาญา เนื่องจากโทษทางปกครองไม่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อเสรีภาพส่วนบุคคลหรือประวัติอาชญากรรมของผู้ใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ในขณะที่โทษทางอาญามีลักษณะที่รุนแรงมากกว่าและสร้างผลกระทบในวงกว้างต่อชีวิตส่วนตัวและสังคมของผู้ใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ส่งผลให้ผู้กระทำตระหนักถึงความรับผิดชอบและความเสี่ยงที่สูงขึ้นดังนั้นจึงต้องมีการกำหนดบทลงโทษในทางอาญาในการที่นักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรทางการกีฬาได้ใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาโดยเจตนาทุจริต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมาและความสำคัญของกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมกีฬาอาชีพ
2. เพื่อศึกษาความเป็นมา แนวคิดทฤษฎี และหลักการในการกำกับดูแลการกีฬาอาชีพและบุคลากรทางการกีฬาในสมาคมกีฬาไทย
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมกีฬาอาชีพ
4. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคทางกฎหมายเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ. 2556
5. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกำหนด เพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมกีฬาอาชีพให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สมมติฐานของการศึกษา

การกำหนดคุณสมบัติผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกีฬาอาชีพตามมาตรา 16 (4) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ. 2556 ไม่ครอบคลุมการห้ามบุคคลที่เคยได้รับโทษตามกฎหมายกีฬาอื่น ๆ มาดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการกีฬาอาชีพ ส่งผลให้บุคคลที่เคยกระทำผิดในทางกีฬาสามารถมีบทบาทในคณะกรรมการ

กีฬาอาชีพ ซึ่งน่าจะส่งผลต่อความน่าเชื่อถือในการทำหน้าที่และขัดต่อหลักการ Good Governance การแก้ไขคุณสมบัติการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกีฬาอาชีพให้ครอบคลุมมากขึ้นจะช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือและความเป็นธรรม นอกจากนี้ การมีคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับสำหรับความผิดเล็กน้อยจะช่วยบรรเทาโทษ และเป็นการลดภาระระบบยุติธรรมป้องกันการขาดแคลนนักกีฬาที่มีคุณภาพ ขณะเดียวกันการกำหนดบทลงโทษทางอาญาสำหรับการใช้สารต้องห้ามโดยเจตนาทุจริต จะช่วยยับยั้งและลดพฤติกรรมดังกล่าวด้วยการสร้างให้นักกีฬาตระหนักถึงผลเสียและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำ

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาวิจัยงานนิพนธ์ในครั้งนี้มุ่งเน้นวิธีค้นคว้าและวิจัยเอกสาร (Documentary Research) รวบรวมข้อมูลกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตำราทางกฎหมาย บทความทางวิชาการทางกฎหมาย เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากข้อมูลภาษาไทย และต่างประเทศจากแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยนำข้อมูลที่ได้รับมารวบรวม เรียบเรียง และวิเคราะห์เปรียบเทียบตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา รวมทั้งศึกษาเอกสารข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาและแนวทางปฏิบัติ เพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่มีอยู่ให้มีความสมบูรณ์เป็นธรรมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ผลการศึกษาวิจัย

วิทยานิพนธ์นี้มุ่งศึกษาและวิเคราะห์ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการกำหนดคุณสมบัติกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกีฬาอาชีพ[1] เห็นว่ากฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของสหราชอาณาจักรมีลักษณะเฉพาะที่พัฒนาขึ้นผ่านคำพิพากษาของศาล ซึ่งแตกต่างจากบางประเทศที่กฎหมายส่วนใหญ่จะถูกตราขึ้นโดยฝ่ายนิติบัญญัติ เน้นการใช้หลักคำพิพากษาบรรทัดฐาน (Doctrine of Precedent) ที่ศาลสูงจะเป็นผู้วางแนวทางและหลักเกณฑ์ให้ศาลล่างนำไปปฏิบัติตาม ในบริบทของสมาคมกีฬาต่าง ๆ ซึ่งได้รับการรับรองภายใต้กฎหมายทั่วไปของสหราชอาณาจักร กฎหมายเปิดโอกาสให้องค์กรเหล่านี้สามารถบริหารจัดการกิจกรรมและดำเนินการภายในของตนเองได้อย่างอิสระ ภายใต้กรอบกฎหมายและหลักธรรมาภิบาลที่รัฐกำหนดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารสมาคมกีฬาแต่ละแห่งมีรากฐานมาจากระบบกฎหมายที่ให้สิทธิและหน้าที่แก่สมาคมเหล่านี้ เพื่อส่งเสริมความโปร่งใส ยุติธรรม และประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกีฬาอาชีพอย่างมีระบบโดยในการกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกคณะกรรมการกีฬาอาชีพสหราชอาณาจักรได้นำหลักการ “Principle of Good Character and Integrity”[2] มาใช้ ซึ่งหลักการนี้เป็นการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมหรือประวัติการถูกลงโทษทางวินัยรวมไปถึงการประเมินด้านจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และ

---

[1] คณะกรรมการกีฬาอาชีพ คือ คณะกรรมการตามกฎหมายที่แต่งตั้งโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ. 2556 และระเบียบกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกีฬาอาชีพ พ.ศ. 2558.

[2] หลักการ Principle of Good Character and Integrity คือหลักการสากลที่ยึดถือความซื่อสัตย์ ยุติธรรม และจริยธรรมในวงการกีฬาเป็นรากฐานสำคัญในการรักษาความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือ.

ความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของบุคคลที่จะเข้าดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการกีฬาเพื่อสร้างระบบธรรมาภิบาลกีฬาที่น่าเชื่อถือ

ในส่วนของกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการกีฬาอาชีพตามกฎหมายของราชอาณาจักรไทยปรากฏในพระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ. 2556 ประกอบกับระเบียบกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกีฬาอาชีพ พ.ศ. 2558 ที่ได้กำหนดคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไว้ตามมาตรา 8ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกีฬาอาชีพต้องมีสัญชาติไทยและไม่มีลักษณะต้องห้าม โดยเฉพาะกรณีตามมาตรา 8 (3) ห้ามกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษเข้ามารับหน้าที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การกำหนดไว้เช่นนี้เป็นลักษณะคุณสมบัติเป็นการทั่วไปโดยมิได้เฉพาะเจาะจงกับหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่ง ซึ่งการที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิคนใดที่เคยหรือเป็นนักกีฬาและเป็นบุคคลที่เคยได้รับโทษตามกฎหมายกีฬาอื่น ๆ กลับมิได้ถูกห้ามหรือจำกัดไม่ให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ ส่งผลให้บุคคลที่เคยหรือเป็นนักกีฬาซึ่งเป็นบุคคลที่เคยได้รับโทษตามกฎหมายกีฬาเหล่านี้สามารถเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกีฬาอาชีพได้

ทั้งตามระเบียบกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกีฬาอาชีพ พ.ศ. 2558 ข้อ 4 (3) กำหนดคุณสมบัติไว้ว่า “ไม่เป็นผู้ที่อยู่ระหว่างถูกคำสั่งลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา” เป็นการกำหนดไว้ในกรณีไม่ให้ผู้ที่อยู่ระหว่างถูกลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาเข้ามาสมัครเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้ ได้แก่ความผิดตามพระราชบัญญัติการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 และฝ่ายวิทยาศาสตร์การกีฬามีหน้าที่ในการควบคุมการใช้สารต้องห้ามให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555ซึ่งในการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาได้กำหนดบทลงโทษในการตรวจพบสารต้องห้ามตามประมวลว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก[3] (World Anti-Doping Code: WADA Code, 2015) อันเป็นหลักที่ประสานนโยบายกฎ และระเบียบต่อต้านการใช้สารกระตุ้นภายในองค์กรกีฬาและหน่วยงานภาครัฐทั่วโลก

---

[3] ประมวลว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกหรือ World Anti-Doping Code คือกฎหมายสากลที่จัดทำขึ้นโดยองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก หรือ WADAวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมและป้องกันการใช้สารกระตุ้นในกีฬาทุกประเภททั่วโลก โดยเริ่มบังคับใช้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004 เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน.

เมื่อพิจารณาภายใต้กรอบของกฎหมายมหาชนและกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมกีฬาอาชีพ จะเห็นได้ว่า รัฐมีหน้าที่ในการกำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการกีฬาอาชีพเพื่อให้สอดคล้องกับหน้าที่ของคณะกรรมการ แต่การกำหนดคุณสมบัติดังกล่าวก็ถือว่าต้องอยู่ภายใต้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)[4] เช่นกัน ซึ่งหลักการบริหารบ้านเมืองนี้เน้นไปที่เรื่องของความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ความเป็นธรรม และการมีส่วนร่วม ซึ่งต้องสะท้อนออกมาจากการคัดเลือกและแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิให้มีคุณสมบัติที่เหมาะสมและไม่มีลักษณะต้องห้าม

ดังนั้นจะเห็นว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ. 2556 และระเบียบกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกีฬาอาชีพ พ.ศ. 2558 ได้กำหนดคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไว้แล้วก็ตาม

แต่การกำหนดนั้นไม่ครอบคลุม เปิดโอกาสและสนับสนุนให้แก่ผู้ที่เคยกระทำผิดในทางปกครองหรือฉกฉวยโอกาสประกอบอาชีพโดยถูกต้องตามกฎหมายกีฬาให้มีอำนาจหน้าที่สำคัญในวงการกีฬา

จึงเห็นควรกำหนดให้มีการกำหนดคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกีฬาอาชีพเพิ่มเติม โดยเฉพาะกรณีของการพิจารณาโทษทางปกครองควรได้รับการบรรจุเป็นข้อกำหนดคุณสมบัติที่ชัดเจนในการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้วย เพื่อป้องกันไม่ให้บุคคลที่มีการกระทำผิดในลักษณะดังกล่าวเข้ามามีบทบาทในการบริหารกีฬาอาชีพ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือและความยุติธรรมขององค์กร

2. ปัญหาการไม่มีคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับในพระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ.2556 เห็นว่ากฎหมายของราชอาณาจักรไทยในวงการกีฬานั้น ไม่มีกฎหมายให้อำนาจคณะกรรมการใดมีอำนาจในการเปรียบเทียบปรับในคดีอาญา สะท้อนให้เห็นถึงการมุ่งเน้นการใช้โทษจำคุกสำหรับความผิดแม้เพียงเล็กน้อยโดยขาดความผ่อนปรนและความเหมาะสมในการพิจารณาโทษในกรณีความผิดสถานเบา โดยเฉพาะฐานความผิดตามมาตรา 68 ได้แก่ บุคคลใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(1) ไม่มาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานหรือสิ่งใดตามคำสั่งของคณะกรรมการ คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ คณะอนุกรรมการ นายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ แล้วแต่กรณี โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือ

---

[4] หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หมายถึง การบริหารราชการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสำคัญ 7 ประการ ได้แก่ เกิดประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในภารกิจ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น ปรับปรุงภารกิจให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับความสะดวกและตอบสนองความต้องการ และมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เน้นการจัดการที่โปร่งใส ซื่อสัตย์ ตรวจสอบได้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้การบริหารกิจการบ้านเมืองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ยุติธรรม และพัฒนาที่ยั่งยืน โดยยึดหลักนิติธรรม คุณธรรม ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของสังคมทุกภาคส่วนอย่างสมดุลและสร้างสรรค์.

(2) ขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 54

การลงโทษจำคุกสำหรับความผิดฐานนี้คือการจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท ถือได้ว่าเป็นความผิดสถานเบา ซึ่งหากมุ่งเน้นลงโทษเพียงอย่างเดียวนั้นจะทำให้เกิดภาวะนักโทษล้นเรือนจำ ส่งผลให้ระบบราชทัณฑ์ต้องแบกรับภาระหนักทั้งในด้านงบประมาณและทรัพยากรบุคคล อีกทั้งการจำกัดเสรีภาพของผู้กระทำความผิดในลักษณะนี้ยังแสดงให้เห็นถึงความไม่สมดุลระหว่างความรุนแรงของโทษกับลักษณะความผิด เนื่องจากโทษจำคุกเป็นมาตรการที่รุนแรงและส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคล ในขณะที่ความผิดสถานเบานั้นไม่ก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อสังคมหรือบุคคลอื่นโดยตรง

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความผิดบางประเภทที่เกิดขึ้นในวงการกีฬาอาชีพ การฝ่าฝืนข้อบังคับหรือระเบียบปฏิบัติที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรง หรือการกระทำผิดที่ไม่มีเจตนาทุจริต ซึ่งตรงกันข้ามกับโทษที่มากเกินสัดส่วนกับการกระทำ การไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับผู้กระทำผิดแม้จะได้กระทำความผิดที่ไม่ร้ายแรง จึงจำเป็นต้องถูกดำเนินคดีอาญาและอาจถูกลงโทษจำคุกตามกระบวนการยุติธรรม มีประวัติอาชญากรรมติดตัว ผลที่ตามมาจะทำให้มีนักกีฬาที่มีคุณภาพและความสามารถต้องถูกจำคุกในความผิดเล็กน้อยหรือความผิดสถานเบาส่งผลให้ขาดแคลนนักกีฬาที่มีคุณภาพ

3. ปัญหาการกำหนดบทลงโทษการใช้สารต้องห้ามโดยนักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรกีฬาอาชีพโดยเจตนาทุจริตในพระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ. 2556 ซึ่งกำหนดให้บุคคลเหล่านี้ต้องได้รับการจดแจ้งประวัติลงทะเบียนกับนายทะเบียนเพื่อให้ได้มาซึ่งบัตรประจำตัวเพื่อยืนยันสถานะของการเป็นนักกีฬาอาชีพ โดยพิจารณาควบคู่กันกับพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ซึ่งกำหนดบทลงโทษในทางปกครองสำหรับบุคคลผู้ที่ฝ่าฝืนใช้สารต้องห้ามไว้โดยมีโทษทางปกครอง คือ

(1) ตัดสิทธิเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการพิจารณาโทษกำหนดหรือ

(2) ตัดสิทธิเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาทุกรายการตลอดชีวิต

โดยได้มีบทบัญญัติในมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 มุ่งเน้นในการห้ามนักกีฬาหรือบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬากระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้ามตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดโดยในข้อ 2 ของหลักเกณฑ์ในการใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้ามตามประกาศกรรมการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา เรื่อง การกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้าม พ.ศ. 2565 ได้มีการกำหนดถึงลักษณะของการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ไว้ตั้งแต่อนุมาตราที่ 1 ถึงอนุมาตรา 11 ดังต่อไปนี้

(1) มีสารต้องห้ามหรือเมตาบอไลต์ หรือสารบ่งชี้ของสารต้องห้ามในตัวอย่างที่เก็บจากนักกีฬา

(2) ใช้หรือพยายามใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้าม

(3) หลบเลี่ยง ปฏิเสธ หรือไม่มาให้เก็บตัวอย่าง

(4) ไม่แจ้งถิ่นที่อยู่

(5) แทรกแซงหรือพยายามแทรกแซงกระบวนการควบคุมการใช้สารต้องห้าม ไม่ว่าในขั้นตอนหรือกระบวนการใด ๆ

(6) ครอบครองสารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้าม

(7) ค้าหรือพยายามค้าสารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้าม

(8) จัดการหรือพยายามจัดการสารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้ามให้แก่นักกีฬาในการแข่งขันกีฬา หรือจัดการหรือพยายามจัดการสารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้ามที่ถูกห้ามใช้นอกการแข่งขันกีฬาให้แก่นักกีฬานอกการแข่งขันกีฬา

(9) ร่วมกระทำผิดหรือพยายามร่วมกระทำผิดกับบุคคลอื่นที่กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้ามตามประกาศนี้

(10) ใช้บริการทางวิชาชีพหรือบริการทางการกีฬาจากบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาที่ตนรู้ว่าอยู่ระหว่างถูกตัดสิทธิเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา หรือจากบุคคลอื่นที่อยู่ระหว่างการถูกลงโทษหรือเคยถูกลงโทษทางอาญา ทางวิชาชีพหรือทางวินัย เนื่องจากได้กระทำการที่มีลักษณะเป็นความผิดเกี่ยวกับการใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้ามมาแล้วไม่น้อยกว่าหกปีซึ่งต้องไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่ถูกลงโทษทางอาญา ทางวิชาชีพหรือทางวินัย หรือกระทำการอันเป็นการออกหน้าหรือเป็นคนกลางของบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาเช่นว่านั้น

(11) ขัดขวางหรือตอบโต้มิให้มีการรายงานข้อมูลหรือนำส่งเอกสาร หลักฐานเกี่ยวกับการใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้ามแก่พนักงานเจ้าหน้าที่

และในมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ได้มีการบัญญัติไว้เป็นการชัดแจ้งว่า โทษทางกีฬาตามพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 นั้นมิใช่โทษอาญา

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การที่พระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 เป็นการบัญญัติโทษในลักษณะเป็นโทษทางปกครองที่กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาโทษ ถ้าเห็นว่าการฝ่าฝืนนั้นไม่ร้ายแรงจะไม่ลงโทษและให้ภาคทัณฑ์ไว้หรือว่ากล่าวตักเตือนแทนก็ได้ ซึ่งมีลักษณะเป็นการลงโทษทางปกครองเช่นกัน กรณีข้างต้นจึงเป็นโทษที่ไม่เหมาะสมขาดการทำให้เกิดความเกรงกลัวในการกระทำความผิดของนักกีฬาหรือบุคลากรทางการกีฬา

อย่างไรก็ตาม ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 ได้มีการรวบรวมและยกระดับกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดหลายฉบับที่เคยใช้บังคับในประเทศไทยให้อยู่ในกฎหมายฉบับเดียว โดยมีวัตถุประสงค์เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกัน ปราบปราม และควบคุมปัญหายาเสพติด นอกจากนี้ยังมีการกำหนดบทลงโทษที่เหมาะสมและเป็นสัดส่วน รวมถึงมาตรการตรวจสอบทรัพย์สินและการทำลายเครือข่ายค้ายาเสพติด เพื่อสร้างความมั่นคงในสังคมและปกป้องสุขภาพของประชาชน

โดยวิธีการจัดกลุ่มยาเสพติดและสารต้องห้ามทางการกีฬาที่คล้ายหรือเหมือนกันนั้น จึงเป็นปัญหาของการประกาศใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติดที่ทำให้สารต้องห้ามทางการกีฬาบางประเภทนั้นถือว่าเป็นยาเสพติดด้วย การที่สารต้องห้ามทางการกีฬาบางประเภทเป็นยาเสพติด เช่น มอร์ฟีน (Morphine)[5] ซึ่งเป็นสารต้องห้ามทางการกีฬาในกลุ่ม S7 สารเสพติดของรายการสารต้องห้ามทางการกีฬา อีกทั้งเป็นสารเสพติดประเภททั่วไปประเภทที่ 2 ตามประมวลยาเสพติด พ.ศ. 2564 ในขณะเดียวกันนี้จึงต้องมีกลไกเฉพาะด้านไม่ให้นำสารต้องห้ามทางการกีฬานั้นมานับรวมเป็นความผิดเป็นกระทงความผิดเพื่อลงโทษหนักขึ้น หากแต่ว่าการกระทำเช่นนั้นยังเป็นความผิดในพระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ. 2556 อยู่ด้วย ส่วนการรับโทษในทางอาญานั้นให้ใช้ระบบยุติธรรมการดำเนินคดีตามวิธีการปกติ กล่าวคือใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด แทนการลงโทษการใช้สารต้องห้ามตามพระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ. 2556

เปรียบเทียบกับประมวลกฎหมายกีฬาของสาธารณรัฐฝรั่งเศส[6] (Code du Sport) ได้กำหนดบทลงโทษทั้งทางปกครองและทางอาญาอย่างชัดเจนสำหรับการใช้สารต้องห้ามในกีฬา เพื่อรักษาความยุติธรรมในวงการกีฬา ปกป้องสุขภาพของนักกีฬา และรักษาชื่อเสียงของกีฬาสาธารณรัฐฝรั่งเศสในระดับนานาชาติ การใช้สารต้องห้ามไม่เพียงแต่เป็นการละเมิดกฎกติกาของการแข่งขัน แต่ยังส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยและสุขภาพของนักกีฬาด้วยโดยเฉพาะในมาตรา L232-9 แห่งประมวลกฎหมายกีฬาของสาธารณรัฐฝรั่งเศส ข้อ 2 ซึ่งบัญญัติว่า ห้ามมิให้นักกีฬากระทำการดังต่อไปนี้

1. ครอบครองสารต้องห้ามทางการกีฬาในการแข่งขันอย่างใดอย่างหนึ่งที่ปรากฏอยู่ในรายการต้องห้ามที่ระบุไว้โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

2. ครอบครองสารต้องห้ามทางการกีฬานอกการแข่งขันอย่างใดอย่างหนึ่งที่ปรากฏอยู่ในรายการต้องห้ามที่ระบุไว้โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

3. ใช้หรือพยายามใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาอย่างใดอย่างหนึ่งที่ห้ามใช้ตามที่ปรากฏในรายการห้าม

โดยหากพบการกระทำการฝ่าฝืนดังกล่าวโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรทางการแพทย์นั้นจะมีโทษตามมาตรา L232-26โดยได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า ผู้ที่ฝ่าฝืนจำต้องระวางโทษจำคุก 1 ปี และปรับ 3,750 ยูโร

เห็นได้ว่ากฎหมายกีฬาของสาธารณรัฐฝรั่งเศสนั้นมีความครอบคลุมทั้งด้านการส่งเสริมกีฬาและการควบคุมพฤติกรรมที่ผิดกฎหมายในวงการกีฬาในระดับมาตรฐานสากล โดยเฉพาะในส่วนของการใช้สารต้องห้าม ซึ่งมีการบัญญัติโทษทางอาญาอย่างชัดเจนและเข้มงวด ทั้งการจำคุกและการปรับที่เหมาะสม

---

[5] มอร์ฟีน (Morphine) คือยาแก้ปวดชนิดแรงที่สกัดจากฝิ่น มีฤทธิ์ออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง ช่วยลดความรู้สึกเจ็บปวด ใช้รักษาอาการปวดรุนแรงทั้งเฉียบพลันและเรื้อรังอีกทั้งถือเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 2 ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดของไทย.

[6] ประมวลกฎหมายกีฬาของสาธารณรัฐฝรั่งเศส หรือ Code du sport คือกฎหมายเฉพาะที่รวบรวมบทบัญญัติทางกีฬาทั้งหมด จัดทำขึ้นเพื่อควบคุมและส่งเสริมการบริหารจัดการกีฬาในประเทศ มีการจัดทำอย่างเป็นทางการในปี 2004 โดยกระทรวงกีฬาของสาธารณรัฐฝรั่งเศส ในปัจจุบันเป็นรากฐานทางกฎหมายสำหรับองค์กรกีฬาและการคุ้มครองนักกีฬาในฝรั่งเศส.

ดังนั้นถ้ามีการนำโทษทางอาญาเข้ามาบัญญัติเพิ่มเติมไว้ในพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ.2555 เห็นว่าจะมีความเหมาะสมมากกว่าทั้งได้มีการเสนอให้มีการเปรียบเทียบคดีได้ ก็จะทำให้นักกีฬาหรือบุคลากรทางการกีฬาไม่มุ่งเน้นที่จะหาสาร หรือ ยากระตุ้นต่าง ๆ มาใช้เพื่อให้ได้มาซึ่งชัยชนะในการแข่งขัน และจะทำให้นักกีฬาหรือบุคลากรทางการกีฬากลับมามีความเพียรพยายามในการพัฒนาศักยภาพทางด้านร่างกายให้สามารถแข่งขันให้ได้ชัยชนะมาได้

สรุปผล

1. ปัญหาการกำหนดคุณสมบัติกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการกีฬาอาชีพ เห็นว่าควรกำหนดให้มีการแก้ไข เพิ่มเติม คุณสมบัติสำหรับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการกีฬาอาชีพ การกำหนดคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกีฬาอาชีพตามพระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ. 2556 แม้จะมีการระบุไว้แล้วแต่ยังขาดความครอบคลุม โดยเฉพาะกรณีที่บุคคลถูกเพิกถอนใบประกอบวิชาชีพหรือรับโทษหนักทางปกครองซึ่งไม่ได้ถูกจำกัดเทียบเท่าโทษทางอาญา ส่งผลให้เกิดความไม่ชัดเจนในการใช้ดุลยพินิจและอาจนำไปสู่การเลือกปฏิบัติ ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายที่เน้นส่งเสริมกีฬาอาชีพอย่างเท่าเทียม ขณะที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. 2565 ได้เปิดช่องให้มีการเปรียบเทียบปรับสำหรับความผิดที่มีโทษต่ำ ช่วยลดภาระทางคดีและความไม่เป็นธรรมจากการถูกดำเนินคดีทางอาญา

2. ปัญหาการไม่มีคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับในพระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ. 2556 ประสบปัญหาการขาดคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับ ไม่มีกฎหมายใดให้อำนาจการเปรียบเทียบปรับกับคณะกรรมการ หรือไม่มีคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับเฉพาะเรื่อง ซึ่งการเปรียบเทียบปรับเป็นกลไกที่สำคัญจำเป็นสำหรับการควบคุมและบังคับใช้กฎหมาย การไม่มีคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับในพระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ. 2556 ส่งผลให้การดำเนินคดีกับผู้ฝ่าฝืนกฎหมายในเรื่องความผิดเล็กน้อยหรือความผิดสถานเบาถูกจัดการผ่านกระบวนการทางอาญาโดยตรง ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นการใช้โทษที่รุนแรงเกินสมควร กระบวนการขั้นตอนทางอาญาที่ใช้ระยะเวลานานและประวัติอาชญากรรมติดตัวเพราะความผิดเล็กน้อย ขณะที่สหราชอาณาจักรไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับส่วนกลางเหมือนบางประเทศ แต่ได้กำหนดให้คณะกรรมการของสมาคมกีฬาแต่ละแห่งมีอำนาจใช้ดุลยพินิจในการลงโทษผู้กระทำความผิด โดยสามารถเลือกใช้การเปรียบเทียบปรับหรือบทลงโทษอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับลักษณะและความรุนแรงของแต่ละกรณี ภายใต้กรอบกฎหมายและข้อบังคับของสมาคมกีฬา โดยคำนึงถึงหลักความยุติธรรม ความโปร่งใส และความสมดุลระหว่างการรักษาระเบียบวินัยกับการคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาได้

3. ปัญหาการกำหนดบทลงโทษการใช้สารต้องห้ามโดยนักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรกีฬาอาชีพโดยเจตนาทุจริตในพระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ. 2556 กฎหมายนี้มีบทลงโทษทางอาญาสำหรับความผิดอื่น ๆ แต่กลับไม่มีบทลงโทษในทางอาญาที่เฉพาะเจาะจงสำหรับกรณีการใช้สารต้องห้ามโดยเจตนา

ทุจริต[7] ผู้กระทำความผิดถูกจำกัดด้วยบทลงโทษสูงสุดเพียงการปลด การปรับ หรือการพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และการระงับสิทธิ์ในการเข้าร่วมการแข่งขัน ทำให้ขาดความเป็นธรรมและมาตรการที่เข้มงวดเหมาะสมสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนกฎอย่างร้ายแรง ขณะที่สาธารณรัฐฝรั่งเศสใน Code du sport ได้กำหนดบทลงโทษทางอาญาอย่างชัดเจนสำหรับผู้ใช้สารต้องห้ามโดยเจตนาทุจริต เพื่อส่งเสริมความยุติธรรมและรักษามาตรฐานการกีฬาอย่างเข้มแข็ง การขาดบทลงโทษทางอาญาเฉพาะในกฎหมายไทยนี้จึงเป็นการเอารัดเอาเปรียบนักกีฬาอาชีพผู้ปฏิบัติตามกฎและลดทอนประสิทธิภาพการควบคุมสารต้องห้าม ควรจะมีการแก้ไขกฎหมายโดยเพิ่มบทลงโทษทางอาญาที่ชัดเจนและเหมาะสมสำหรับนักกีฬาและบุคลากรกีฬาที่ใช้สารต้องห้ามโดยมีเจตนาทุจริต รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักวิชาการและมาตรฐานสากลในการป้องกันการทุจริตในวงการกีฬา

ข้อเสนอแนะ

1. ควรกำหนดให้มีการแก้ไข เพิ่มเติม คุณสมบัติสำหรับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการกีฬาอาชีพ การกำหนดคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกีฬาอาชีพ ควรมีความชัดเจน แม้พระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ. 2556 จะได้กำหนดคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไว้ แต่ยังขาดความครอบคลุมในแง่ของการกำหนดคุณสมบัติกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ เมื่อการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะในด้านการที่บุคคลเคยจำคุกในทางอาญาถึงที่สุดไม่สามารถมาเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเนื่องด้วยเหตุแห่งการกระทำ ดังนั้นในทางปกครองการถูกเพิกถอนใบประกอบวิชาชีพหรือได้รับโทษหนักในทางปกครองแต่ไม่ได้ถูกจำกัดไว้ดั่งเช่นโทษในทางอาญา ก็อาจนำไปสู่การใช้ดุลพินิจที่แตกต่างกันระหว่างเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง ส่งผลให้เกิดการเลือกปฏิบัติ ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายในการส่งเสริมและพัฒนากีฬาอาชีพอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม ด้วยเหตุนี้ จึงควรมีการเพิ่มเติมแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ.2556ที่ระบุคุณสมบัติและบทบาทของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอย่างชัดเจนและครอบคลุม เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์และบริบทของสังคมโดยมีบทบัญญัติดังนี้

มาตรา 8 (4) เคยได้รับการถอดถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พักใบอนุญาตวิชาชีพ ถูกลงโทษทางปกครองด้วยพฤติกรรมไม่เหมาะสม เว้นแต่ภายหลังจะพิสูจน์ได้ว่าการลงโทษนั้นไม่ได้เกิดขึ้นเพราะตน

2. ควรให้มีการบัญญัติคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการและดำเนินการเปรียบเทียบปรับในกรณีความผิดเล็กน้อย เช่น การไม่ให้ถ้อยคำตามคำสั่ง หรือการขัดขวางเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 68 ที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท การไม่มีคณะกรรมการดังกล่าวส่งผลให้ความผิดเล็กน้อยเหล่านี้ต้องเข้าสู่กระบวนการทางอาญาโดยตรง ซึ่งไม่เหมาะสมเท่าที่ควร เพราะกระบวนการดังกล่าวใช้เวลานาน มีค่าใช้จ่ายสูง และทำให้บุคคลนั้นมีประวัติอาชญากรรมในความผิดที่ไม่ได้มีเจตนาร้ายแรงหรือเกิดจากความประมาทโดยกำหนดบทบัญญัติดังนี้

มาตรา 68/1 บัญญัติว่า ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับในเขต

---

[7] เจตนาทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1 (1) หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น.

กรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาคได้ตามความเหมาะสม

คณะกรรมการเปรียบเทียบปรับแต่ละคณะให้มีจำนวนสามคน และต้องแต่งตั้งจากผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี แต่เมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งอีกก็ได้

การพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ การประชุม และวิธีพิจารณาของคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา 68/2 บัญญัติว่า บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือเป็นความผิดที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่พบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งและบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่วันที่บุคคลนั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

3. กรณีการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาโดยเจตนาทุจริต เห็นว่า ควรให้มีการบัญญัติบทลงโทษอาญาสำหรับนักกีฬาอาชีพหรือบุคลากรกีฬาอาชีพที่ใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาโดยมีเจตนาทุจริต ซึ่งทำให้การลงโทษในกรณีนี้ไม่จำกัดเพียงการเพิกถอนหรือพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและการระงับสิทธิเข้าร่วมการแข่งขันเท่านั้น แต่ยังเป็นการยับยั้งการตัดสินใจลงมือกระทำความผิดโดยผู้กระทำจะเกิดความเกรงกลัวต่อการฝ่าฝืนใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา โดยกำหนดบทบัญญัติดังนี้

มาตรา 69 บัญญัติว่า บุคคลใดเป็นนักกีฬาอาชีพ ครอบครองสารต้องห้ามทางการกีฬาไม่ว่าประเภทใดที่ปรากฏอยู่ในรายการต้องห้ามที่ประกาศโดยคณะกรรมการตามมาตรา 21 โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ไม่ว่าจะอยู่ในหรือนอกสนาม หรือเป็นช่วงเวลาการแข่งขันหรือไม่ ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การครอบครองตามวรรคแรกมีไว้เพื่อจำหน่าย จ่าย แจก หรือลักษณะอื่นใดในทางการค้า ผู้กระทำต้องรับโทษหนักขึ้น

มาตรา 70 บัญญัติว่า บุคคลใดเป็นนักกีฬาอาชีพ ใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาโดยเจตนาทุจริต ไม่ว่าประเภทใดที่ปรากฏอยู่ในรายการต้องห้ามที่ประกาศโดยคณะกรรมการตามมาตรา 21 ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 71 บัญญัติว่า บุคคลใดเป็นบุคลากรกีฬาอาชีพ ครอบครองสารต้องห้ามทางการกีฬาไม่ว่า

ประเภทใดที่ปรากฏอยู่ในรายการต้องห้ามที่ประกาศโดยคณะกรรมการตามมาตรา 21 โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ไม่ว่าจะอยู่ในหรือนอกสนาม หรือเป็นช่วงเวลาการแข่งขันหรือไม่ ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หากการครอบครองตามวรรคแรกมีไว้เพื่อจำหน่าย จ่าย แจก หรือลักษณะอื่นใดในทางการค้า ผู้กระทำต้องรับโทษหนักขึ้น

มาตรา 72 บัญญัติว่า บุคคลใดเป็นบุคลากรกีฬาอาชีพ ใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาโดยเจตนาทุจริต ไม่ว่าประเภทใดที่ปรากฏอยู่ในรายการต้องห้ามที่ระบุไว้ ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 73 บัญญัติว่า หากการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาใดๆ ในรายการต้องห้ามที่ประกาศโดยคณะกรรมการตามมาตรา 21 นั้น โดยรู้อยู่แล้วว่าสารต้องห้ามนั้นมีลักษณะเป็นยาเสพติดให้โทษ และใช้เพื่อผลประโยชน์ตอบแทนทางการกีฬาสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ ให้ถือว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งถัดไป

ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกีฬาอาชีพให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะการกำหนดบทลงโทษทางอาญาเฉพาะสำหรับนักกีฬาและบุคลากรกีฬาอาชีพในการกระทำในบริบทอื่น ๆ เพื่อสร้างความเป็นธรรมและความเข้มงวดในกฎหมายกีฬา นอกจากนี้ควรเสริมมาตรการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของนักกีฬาอาชีพในด้านสัญญาการจ้าง การคุ้มครองสวัสดิการ และการจัดการปัญหาสัญญาที่เหมาะสมตามมาตรฐานสากล รวมทั้งพัฒนาระบบการบริหารจัดการกีฬาอย่างยั่งยืนโดยอาจนำแนวทางและประสบการณ์จากต่างประเทศมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของราชอาณาจักรไทย

บรรณานุกรม

ราชกิจจานุเบกษา, *พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 (ออนไลน์)* (29 กรกฎาคม 2568) ราชกิจจานุเบกษา <ttps://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2564/A/073/T_0001.PDF>.

วุฒิสภา, *รายงานการประชุมวุฒิสภาครั้งที่ 152 (ออนไลน์) (31 พฤษภาคม 2568) เว็บไซต์วุฒิสภา*<https://www.senate.go.th/assets/portals/93/fileups/257/files/rk/47_62/2556/152.pdf>.

